

Verksamhetsberättelse 2024 – Brottsofferjouren Västernorrland

INLEDNING

Denna verksamhetsberättelse är en dokumentation och avstämning av föreningens aktivitetsmål i verksamhetsplanen för år 2024.

Brottsofferjouren Västernorrland är en ideell förening vars syfte och uppgift är att ge stöd, råd och information till brottsutsatta, anhöriga och vittnen företräddelsevis i Västernorrlands län.

Både stödjarna i domstol och inom den allmänna stödverksamheten utför sina arbetsuppgifter ideellt. Det totala antalet stödjare uppgår till nära ett 40-tal.

STYRELSE

Styrelsen har bestått av följande ledamöter:

Katarina Glas, ny ordförande fr o m årsmötet 2024 (tidigare Göran Norlén)

Lars Edlund, vice ordförande

Carin Lockner Holmberg, sekreterare

Jan Andersson, övrig ledamot

Bodil Bodén, övrig ledamot

Barbro Sahlén, övrig ledamot

Styrelsesuppleant Göran Norlén har inbjudits till varje styrelsemöte. Föreningens kassör Christer Forsgren har också inbjudits till varje styrelsemöte. Detsamma gäller samordnarna Staffan Sehlin och Kerstin Nystrand. Även stödsamordnaren vid Ångermanlands tingsrätt, Lena Westerlund och stödsamordnaren vid Sundsvalls tingsrätt Per Pettersson-Naw har inbjudits till dessa möten.

Styrelsen har haft sju protokollförda sammanträden inklusive det konstituerande sammanträdet.

Styrelsen har fortlöpande kontakt med Brottsofferjouren Sverige för att säkerställa att vi uppfyller minimikraven och att vårt arbete ligger i linje med de prioriteringar som förbundsstyrelsen beslutar.

De viktigaste frågorna som behandlats är;

* Verksamhetsuppföljning enligt verksamhetsplan likaså budgetuppföljning

* Rekrytering och utbildning av stödpersoner

* Arbetsgivarfrågor för anställd personal

- * Bidragsansökningar till Brottsoffermyndigheten, för samordnarnas vittnesstödsarbete och olika konferenser.
- * Genomförande av konferenser.
- * Planering och uppföljning av projektet "har du ställt frågan" med polismyndigheten.
- * Utveckling och uppdatering av vår nya hemsida BOJ Västernorrland.
- * Kontakter, avtal med tingsrätterna och kommunerna.
- * Kontakter med våra samverkanspartner, polisen, Länsstyrelsen.

ARBETSUTSKOTT

För att underlätta ledningsarbetet finns i styrelsen ett arbetsutskott bestående av:

Katarina Glas, ordförande
Lars Edlund, vice ordförande
Carin Lockner-Holmberg, sekreterare

Arbetsutskottet har haft sju protokollförda sammanträden under året.

REVISORER OCH VALBEREDNING

Tobias Wiklund, auktoriserad revisor, Revidacta Revision AB, Härnösand har varit föreningens revisor för 2024.

Per-Erik Bylund har varit föreningens lekmannarevisor för 2024

Christer Forsgren och Jan Bergqvist har ingått i valberedningen 2024

ANSTÄLLDA OCH IDEELLA

Brottsofferjouren Västernorrland har två anställda samordnare, som båda arbetar halvtid samt en anställd kassör på deltid. Inga arvoden utbetalas till styrelsen.

Antal stödjare inom allmänna stödverksamheten har varit ca 30

Antal stödjare i domstol har varit ca 10

DEN ALLMÄNNA STÖDVERKSAMHETEN

Under år 2024 har fyra stödpersonsträffar hållits, de flesta gemensamma för alla stödjare från länet och någon där stödjarna från några kommuner gemensamt träffats. Temat för varje träff har varierat, samordnarna har informerat om nyheter och påmint om uppgifter som ska registreras i vårt ärendehanteringssystem. Det viktigaste har dock varit att stödjarna får ventiler sina problem och ge exempel på svårigheter och det som varit bra. I samband med träffarna har föreningen erbjudit och bekostat kaffe/te med tillugg. Dessa träffar har varit en uppskattad kompetensutvecklings- och gemenskapsform.

Brottsofferjouren Västernorrland får sina ärenden förmedlade främst från polisen. Ärendena skickas krypterade till oss från Brottsoffer- och personsäkerhetsgruppen (BOPS) Västernorrland Jämtland samt från BOPS Region Nord Västerbotten. Vi får också en mindre andel ärenden från Brottsofferjouren Sveriges telefoncentral samt en liten mängd ärenden som inkommer via mejl, brev samt telefonsamtal. Ärendena

tas emot av samordnarna som förmedlar ärendena vidare till berörd stödjure. Stödjarna finns organiserade i jourgrupper som finns i Sundsvall, där Timrå och Ånge också ingår, i Härnösand samt i en gemensam jourgrupp som omfattar Kramfors, Sollefteå och Örnsköldsvik.

Stödjarna kommunicerar med brottsdrabbade företrädesvis per telefon. De ger medmänskligt stöd och för dialog kring vad som inträffat och hur den brottsutsatta kan hantera sin situation. Information kring försäkringsfrågor och rättsprocessen förekommer ofta.

Antalet personkontakter avseende brottsdrabbade, anhöriga m.fl. som stödjarna bistått under året uppgår till 1 090 personer, se mer om fördelningen under rubriken statistik. Bland de brottstyper som de hjälpsökande har varit utsatta för dominerar bedrägeri, misshandel, olaga hot samt ofredande. Andelen bedrägeribrott var övervägande och uppgick till drygt 20 procent.

DOMSTOLSBASERAD STÖDSVERKSAMHET

Brottsofferjouren har två stödsamordnare för domstolsbaserat stöd, som har varit arvoderade under året, båda har en tjänstgöringsgrad på ca 20 procent. Deras kontinuerliga arbetsuppgift är att fördela uppdragen mellan de olika stödjarna för respektive domstol i länet. Stödjarna har gemensamma träffar på varje ort. I Ångermanlands tingsrätt har man årligen träff tillsammans med domstol, där man följer upp samarbetet. Brottsofferjouren Västernorrland har avtalat med respektive domstol om rutiner etc. för att på bästa sätt samordna och strukturera arbetet. Samarbetet med domstolarna upplevs gott.

I Västernorrlands län finns två tingsrätter, ett tingsställe och en hovrätt. Stödjarna i domstol möter vittnen, målsägare och deras anhöriga på plats i berörda domstolslokaler i samband med att rättegång ska äga rum. Stödjarna kan ge information om hur en rättsprocess genomförs även före förhandlingsdagen. Det sker mestadels per telefon men kan också ske genom besök i domstolens lokaler, för att berörd person ska känna sig trygg och mer hemma i domstolsmiljön inför den förestående förhandlingen.

Antalet vittnen, målsägare, anhöriga och tilltalade som stödjarna i domstol gett stöd under året uppgår till 873 personer, se mer under rubriken statistik.

UTBILDNINGAR OCH KONFERENSER

Länskonferens för stödjure inom BOJ Västernorrland

I februari 2024 arrangerades en konferens med temat *samtalsmetodik, åklagarens roll i rättsprocessen, bedrägeribrott samt stödet till anhöriga*.

Föreläsare från Vårsta diakoni föreläste om samtalsmetodik, hur en förtroendefull kontakt skapas och hur en sådan avslutas och åklagarkammaren i Sundsvall föreläste om åklagarens roll i rättsprocessen. Projektledare från Brottsofferjouren Sverige informerade om bedrägeribrott och stödet till anhöriga.

Grundutbildning för volontärer

Under våren och även under hösten 2024 har grundutbildning för nya volontärer skett via Zoom, en utbildning som Brottsofferjouren Sverige anordnat i samarbete

med lokala jourer i Sverige. Till dessa utbildningar hade vi fem respektive åtta deltagare. Inför varje utbildning hade samordnarna informationsträff med samtliga deltagare, där vi gick igenom Brottsofferjourens kunskapsportal och varje deltagare fick ett exemplar av boken "Handbok för stödpersoner och vittnesstöd"

I grundutbildningen har följande områden behandlats;

1. Introduktion till Brottsofferjouren
2. Brottsofferjourens verksamhet
3. Förundersökning och rättsprocessen
4. Minerva samt GDPR (EU-förordning som reglerar behandlingen av personuppgifter)
5. Särskilt sårbara grupper
6. Ekonomisk ersättning
7. Kommunikation och samtalsmetodik
8. Våld i nära relationer samt Socialtjänst

Utbildningen har varvats med egen inläsning innan respektive kurstillfälle och med grupparbeten under kursen. Därtill har vi haft två lokala träffar med de blivande volontärerna vid de båda utbildningstillfällena.

Digitala utbildningar

Vid träffar med stödjarna har samordnarna informerat om de digitala utbildningar som finns på Brottsofferjourens kunskapsportal. De webbkurser som erbjuds för närvarande är följande;

Introduktion till Brottsofferjouren. Webbkurs för alla som kommer nya till vår verksamhet. Kan även användas av erfarna stödpersoner/vittnesstöd som repetition.

Våld i nära relation. En kurs om "smärtsam närhet" om våld i nära relation.

Våldet går inte i pension. En fördjupningskurs om våld i äldres nära relationer, vad man ska tänka på när man träffar en våldsutsatt äldre person.

Demokratibrott. Om hur det är att bli utsatt för otillåten påverkan i och brott i samband med deltagande i det offentliga samtalet.

Samtalsmetod - Aktivt lyssnande. Om bemötande och hur man kan föra samtalet framåt när man möter en brottsutsatt person, att använda metoden aktivt lyssnande.

Att ge stöd till hatbrottsutsatta. Webbkurs som beskriver hur man bäst ger stöd till personer som utsatts för hatbrott.

Hedersrelaterat våld och förtryck. En vägledning när man som möter personer som lever med hedersnormer.

Dessutom finns extra material om *Bedrägerier* - brottsofferjourens stöd till utsatta.

Samarbetskonferens i frågor som rör brottsutsatta personer

Den årliga brottsofferkonferensen, som vanligen genomförts i Sundsvall i cirka 25 år, är ett samarbete med Länsstyrelsen Västernorrland, Polismyndigheten Region Nord och Brottsofferjouren Västernorrland. Denna genomfördes den 7 november 2024 under temat "Narkotikahandel – barn och unga i kriminella nätverk". Syftet med konferensen var att sprida erfarenheter och kunskap för att stärka aktörer i det gemensamma målet att stödja brottsutsatta. Ett flertal föreläsare medverkade och cirka 200 personer deltog på konferensen i Sundsvall.

Övriga utbildningar/ föreläsningar/ seminarier och konferenser

Samordnare och förtroendevalda har deltagit i flertalet utbildningar, lunchseminarier och konferenser som Brottsofferjouren Sverige anordnat digitalt, bland annat konferensen *"I Rättvisans tjänst"* på internationella brottsofferdagen den 22 februari 2024. Samma dag deltog även vice ordförande i Stockholm vid *Bedrägerier – orsakar lidande och finansierar den organiserade brottsligheten*, där Brottsoffermyndigheten var arrangör.

Den 8 maj 2024 deltog vice ordförande och en samordnare i utbildning om säkerhet i offentlig miljö, som länsstyrelsen i Västernorrland arrangerat. Samordnarna deltog vid digital samordnarkonferens den 16 maj 2024. En samordnare har deltagit i en konferens för vittnesstödssamordnare anordnad av Brottsoffermyndigheten i oktober 2024. Ordförande och en samordnare deltog vid årets ordförande- och samordnarkonferens i Stockholm den 8-9 november 2024.

Samordnarna för domstolsbaserat stöd har under 2024 deltagit i flera webinarier som Brottsofferjouren Sveriges EU projekt COVIS (court based victim and witness support) presenterat för att samla kunskap och lära hur andra länder arbetar med stöd i domstol.

PROJEKT

Stödsamordnare i domstol

Föreningen hade inför år 2024 gjort en projektansökan till Brottsoffermyndigheten om att i projektform kunna arvoda föreningens två samordnare för domstolsbaserat stöd i deras kontinuerliga arbetsuppgift att fördela uppdragen mellan stödjarna för respektive domstol i länet. Denna ansökan antogs vilket inneburit att samordnarna fått viss ekonomisk ersättning för sitt arbete att administrera stödjarnas uppgifter.

Kvalitetssäkring i domstol

Inom Covis-projektet har Ångermanlands tingsrätt, som en av tolv domstolar i landet, medverkat i en kvalitetssäkring för att fånga upplevelsen av det stöd som ges och för att förbättra stödet framöver. Detta med stor respons från deltagarna. Kvalitetssäkringen avslutades i april 2024.

Har du ställt frågan

Bakgrunden till projektet var att antalet förmedlade ärenden från polisen generellt minskat i landet. Syftet var att öka medvetenheten om att stöd för brottsutsatta finns, hur det ser ut och ge exempel på metodik för polisen att informera om detta. Brottsofferjouren i Västernorrland har tidigare besökt polisområde Härnösand, med gruppinformation till poliser och civilanställda i Kramfors, Härnösand och Sollefteå och har under 2024 informerat övriga kommuner i länet. Projektet har varit ett samarbete med Boj Umeåregionen, som beviljats gemensamma medel från Brottsoffermyndigheten för kostnader i samband med genomförandet. Projektet avslutades under hösten 2024.

Kartläggning angående ekonomiska förutsättningar

På grund av det ökade antal ärenden som inkommit till föreningen, har styrelsen under hösten 2024 tillsatt en utredningsgrupp för att utarbeta diskussionsunderlag vid överläggningar med kommunerna kring föreningens behov av höjt kommunbidrag. Den ekonomiska situationen med ökade utgifter för utbildningar, konferenser och resor har medfört att föreningens ekonomiska situation har förändrats. Utredningen bör vara klar under våren 2025.

INFORMATION

Rekrytering

Föreningen har ett kontinuerligt behov av att rekrytera nya stödjare både till den allmänna stödverksamheten och i domstol. För att få kontakt med intresserade har föreningen under året kostnadsfritt annonserat på Volontärbyrån.

Dessutom har ett antal ”rollups” med innehåll om att föreningen efterfrågar volontärer visats i samband med konferens där föreningen deltagit.

Detta har sammantaget gett ett gott resultat då ett flertal personer under året anmält intresse att engagera sig i vår verksamhet.

Arbetsgivaransvar

Brottsofferjouren Västernorrland har arbetsgivaransvaret för anställda funktionärer. Föreningen är ansluten till intresseorganisationen Fremia. Härigenom ges föreningen stöd i säkerställandet att uppfylla de krav som ställs på arbetsgivare. Föreningens ordförande fullgör arbetsgivaransvaret för styrelsens räkning.

Extern och intern kommunikation

En viktig uppgift för föreningen är att sprida kunskap om brottsofferjouren och dess verksamhet. Detta har gjorts bl.a. genom

- kontakter/träffar med kommunföreträdare.
- deltagande hos kvinnojouren i Kramfors på internationella kvinnodagen
- kontakter/ träffar med polismyndigheten i projekt ”Har du ställt frågan”
- annonser i Sollefteåbladet, Kramforsbladet, Yippie, 7an och Sundsvalls tidning.
- Informationsmaterial från Brottsofferjouren Sverige har delats ut vid konferensen, personliga kontakter och vid övriga informationstillfällen.
- föreningen har även en hemsida, som kontinuerligt uppdateras.

SAMVERKAN

Till sin hjälp har styrelsen stöd av två samordnare som båda arbetar deltid i föreningen. Staffan Sehlin och Kerstin Nystrand. Samordnarna har arbetat övergripande med ärendefördelning, rekrytering och utbildning av nya volontärer, massmedia kontakter, bidragsansökningar, kommunkontakter samt den huvudsakliga uppgiften, att ge stöd på olika sätt till föreningens stödjare.

Staffan Sehlin har under året representerat Brottsofferjouren Sverige i en polisgrupp med mål att underlätta samarbetet mellan polisens regioner och brottsofferjourenas jourgrupper.

Som tidigare angetts under Utbildningar och Konferenser, har föreningen i samarbete med Länsstyrelsen Västernorrland och Polismyndigheten Region Nord även detta år genomfört en konferens tillsammans.

STATISTIK

Statistik för den allmänna stödverksamheten

Totalt har vi fått 1 090 ärenden varav 90 ärenden från telefoncentralen. Antal ärenden som förmedlats till våra verksamma stödpersoner i Sundsvall (454), Härnösand (70) Kramfors (68), Sollefteå (63) samt Örnsköldsvik (151). Totalt 806 ärenden. Antal ärenden skickade till BOJ i andra kommuner (162), till tolkservice (23) samt ärenden från telefoncentralen som lagts ut på våra stödpersoner uppgår till (90). Ärenden inkomna från annan jour (4) och inkomna via telefon och mejl (5).

Statistik för domstolsbaserad stödverksamhet inkl tidrapport

Totalt har 873 personer fått stöd i samband med rättegång. Tingsrätten i Sundsvall har under året gett stöd till 376 vittnen, 93 målsäganden, 21 anhöriga och 10 tilltalade, totalt 500 personer och tidsåtgången har sammanlagt varit 339,4 timmar. Tingsrätten i Ångermanland har under året gett stöd till 277 vittnen, 34 målsäganden, 45 anhöriga och 17 tilltalade, totalt 373 personer, sammanlagd tidsåtgång 306,4 timmar för året.

Tingsstället i Örnsköldsvik har gett stöd till 3 vittnen och 2 målsäganden, totalt 5 personer under året, tidsåtgången var 1,8 timmar.

Statistik för antal medlemmar

Antalet medlemmar har vid slutet år 2024 varit 97 personer.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Redovisas i bilaga.

SAMMANFATTNING/ SLUTORD

Föreningen vill tacka alla volontärer för ett mycket gott arbete samt önska våra nya volontärer välkomna i arbetet med att ge brottsdrabbade personer stöd.

Styrelsen tackar för förtroendet att ha fått leda föreningens arbete under 2024.

Katarina Glas

Lars Edlund

Carin Lockner Holmberg

Bodil Bodén

Jan Andersson

Barbro Sahlén